

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	03-07-2018	NUMMER PS	PS2018RGW07
AFDELING	FLO	COMMISSIE	RGW
STELLER	Merijn de Jong	DOORKIESNUMMER	2533
DOCUMENTNUMMER	81CE332F	PORTEFEUILLEHOUDER	Pennarts-Pouw

Titel : Uitwerking moties 27 en 56a (2017) 'waterkwaliteit'

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 5
Toelichting	pag. 6
Bijlage(n):	geen

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Voorgeschiedenis

Op 3 juli 2017 heeft u in de vergadering van Provinciale Staten Motie 27 "Zuiver water voor iedereen zonder kopzorgen" aangenomen, hierna motie 27 genoemd. In deze motie heeft u aan ons gevraagd om een overzicht te geven van de stoffen die in de KRW-wateren het bereiken van de ecologische doelen belemmeren. U verzocht ons op basis van deze informatie maatregelen uit te werken en daarvoor middelen beschikbaar te stellen in de begroting. Omdat de gevraagde gegevens niet beschikbaar waren, is in augustus 2017 opdracht verleend aan een adviesbureau voor het inventariseren van de stoffen die een belemmering vormen voor de ecologische doelen in de 57 oppervlaktewaterlichamen in de provincie Utrecht. Daarnaast is in de opdracht aan het adviesbureau gevraagd effectieve maatregelen in beeld te brengen. Wij hebben u dit rapport toegezonden in oktober 2017. Als gekeken wordt naar de belemmeringen voor het bereiken van de ecologische doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) dan liggen deze in de provincie Utrecht voornamelijk op het terrein van nutriënten (stikstof en fosfaat). Wij concluderen dat de meest succesvolle aanpak om invulling te geven aan Motie 27 (en dus een impuls aan de vermindering van nutriënten in het oppervlaktewater te geven) extra financiering van stimuleringsregelingen van de waterschappen voor landbouwers is. Op 5 februari 2018 is dit in een stateninformatiesessie met u besproken. Naast Motie 27 heeft u in de vergadering van Provinciale Staten op 6 november 2017 Motie 56a "Geen medicijnresten in het water door een extra trap zuivering" aangenomen waarin u ons vraagt, in samenwerking met de waterschappen een goede analyse te maken van de RWZI's in de provincie Utrecht, een plan op te stellen voor de aanpak van nieuwe stoffen in het (riool)water en daar de mogelijkheden voor een extra zuiveringstrap voor medicijnresten in mee te nemen. Op moment van schrijven zijn verschillende analyses (landelijk en provinciaal) over de effecten van RWZI's op het watersysteem beschikbaar. Voor de aanpak van medicijnresten in het oppervlaktewater loopt op dit moment een landelijk traject tussen Rijk en waterschappen om te bepalen waar (bij welke RWZI's) en hoe het beste kan worden ingegrepen (met 100 miljoen beschikbaar gesteld door het Rijk). Een aanvullende provinciale rol zien wij in een regionale ketenaanpak en het vergroten van de kansen van de Utrechtse waterschappen in het aanspraak maken op de Rijksmiddelen door middel van een intensievere samenwerking via de Samenwerkingsagenda Water. De voorliggende aanpak van

motie 56a, zoals uitgewerkt in dit statenvoorstel, is eveneens aan u voorgelegd in de stateninformatiesessie van 5 februari jongstleden.

Essentie / samenvatting

Uit de moties zijn twee sporen gedestilleerd waarmee wij de waterkwaliteit in de periode 2018-2021 een impuls willen geven. Het spoor nutriënten en het spoor nieuwe stoffen. Beide sporen worden in dit statenvoorstel per onderdeel apart behandeld.

Spoor Nutriënten

Voor het spoor nutriënten is, na afweging van de verschillende alternatieven, zoals een eigen regeling of cofinanciering van POP3 gelden (beschreven in de memo aan Cie-RGW van oktober 2017 en in de stateninformatiesessie van 5 februari jongstleden), geconcludeerd dat extra financiering van waterschapsregelingen het meest effectief zal zijn. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) hebben beide een stimuleringsregeling voor landbouwers ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering vastgesteld. Het gaat daarbij om een subsidie voor een geselecteerd aantal, zowel productieve als niet productieve, maatregelen uit de BOOT-lijst (staatsteunproef). Ten behoeve van deze regelingen (AGV en HDSR) wordt voorgesteld in de periode 2019-2021 een impuls te geven van maximaal €300.000 per waterschap. Voor de andere twee Utrechtse waterschappen (Rivierenland en Vallei en Veluwe) wordt voorgesteld in de periode 2019-2021 maximaal €150.000 beschikbaar te stellen. Waterschap Rivierenland en Waterschap Vallei en Veluwe worden via deze weg gestimuleerd soortgelijke maatregelen te treffen als AGV en HDSR. De verdeling van de middelen is gebaseerd op de oppervlakte van het oppervlaktewater van elk waterschap binnen de provincie Utrecht. Hierbij is de gemeente Vijfheerenlanden meegenomen als oppervlakte voor waterschap Rivierenland (vanaf 2019 grondgebied van de provincie Utrecht). Wij stellen aan de waterschappen voorwaarden voor het verkrijgen van deze subsidie. Zie onderstaand.

Voorwaarden voor het verkrijgen van een subsidie:

- de subsidie is bedoeld voor de waterschappen: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Waterschap Rivierenland en Waterschap Vallei en Veluwe;
- de provinciale middelen worden besteed aan de verbetering van waterkwaliteit;
- de financiële bijdrage is bedoeld als aanvulling op de voor landbouwers beschikbare waterschapsmiddelen, niet ter vervanging van deze waterschapsmiddelen;
- provinciale middelen zijn bedoeld voor de door het waterschap vastgestelde subsidies aan landbouwers vanaf 2019;
- waterschappen dragen de totale uitvoeringskosten, inclusief die voor de besteding van de aanvullende provinciale middelen indien de middelen via een regeling aan landbouwers beschikbaar worden gesteld;
- provinciale middelen worden eenmalig binnen de periode 2019-2021 beschikt via een subsidie. Tussentijdse definitieve vaststelling kan jaarlijks plaatsvinden op basis van werkelijk besteed geld;
- voor de zomer van 2022 vindt een eindafrekening en definitieve vaststelling van de subsidie plaats;
- provinciaal geld wordt uitgegeven binnen de geografische grenzen van de provincie Utrecht;
- het waterschap levert een financieel overzicht met werkelijk uitgekeerde subsidies. Daarnaast volstaat een door een accountant goedgekeurde jaarrekening van het waterschap als financiële verantwoording;
- door het waterschap verstrekte subsidies aan landbouwers dienen te voldoen aan de staatssteun regels.

Spoor Nieuwe Stoffen

Voor de aanpak van nieuwe stoffen wordt ingezet op een intensivering van de Samenwerkingsagenda Water. Dit is een samenwerkingsverband tussen de provincie Utrecht, de vier Utrechtse waterschappen (AGV, HDSR, WSVV, WSRL) en Rijkswaterstaat. Er loopt een landelijke ketenaanpak gericht op de hele afvalwaterketen, waar de RWZI onderdeel van is, maar ook het voorkomen van schadelijke stoffen zoals medicijnresten, röntgencontrastmiddelen en diergeneesmiddelen. Regionaal richten we ons op aanvulling van het landelijke traject door een Utrechts plan van aanpak. De Samenwerkingsagenda Water binnen de provincie Utrecht richt

zich ook op medicijnresten en microverontreinigingen en vormt hiervoor regionaal dus al een aanknopingspunt. Inzet op dit dossier zal zich met name richten op het initiëren van projecten in de keten en ondersteuning van de waterschappen om aanspraak te maken op de Rijksmiddelen voor aanpak van de RWZI's. Er wordt hiermee gekozen voor een strategische positie in het landelijke en regionale proces. In 2018 wordt hiervoor €50.000 begroot en in de periode 2019-2021 €75.000 per jaar. Deze middelen worden besteed binnen het programma Water van de begroting.

Het budget vanuit programma water is voor beide sporen niet toereikend en de benodigde middelen worden daarom via dit voorstel onderbouwd en in de kadernota 2018 en latere begrotingen opgenomen.

Tabel 1: Begunstigde ontvangers.

Spoor	Totale uitgave 2018-2021	Ontvanger
Nutriënten	€300.000	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
Nutriënten	€300.000	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
Nutriënten	€150.000	Waterschap Rivierenland
Nutriënten	€150.000	Waterschap Vallei en Veluwe
Nieuwe stoffen	€275.000	Provincie Utrecht Intensivering Samenwerkingsagenda Water
Totaal	€1.175.000	

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Spoor Nutriënten

De waterschapsregelingen (AGV,HDSR) richten zich op een selectie van BOOT-lijst maatregelen uitgevoerd door landbouwers in tweetallen of door een agrarisch collectief. De BOOT-lijst is een staatsteun goedgekeurde lijst met zowel productieve als niet-productieve maatregelen (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer maatregelen). Implementatie van BOOT-lijst/DAW maatregelen door landbouwers leidt tot vermindering van uit- en afspoeling en draagt bij aan vermindering van nutriënten. Daarmee komt het doel in 2027, zoals vastgelegd in het BWM-plan, dichterbij. Daarnaast is het DAW zo ingericht dat de boer zelf ook profijt haalt uit het nemen van de maatregelen (nutriënten worden beter vastgehouden en opgenomen) en sturen de maatregelen op blijvend goed gedrag en effect, ook na het beëindigen van de subsidie. Wij stellen voor een aanvullende bijdrage te leveren aan deze waterschapsregelingen waardoor meer landbouwers gebruik kunnen maken van deze regeling.

Spoor Nieuwe Stoffen

Het spoor nieuwe stoffen richt zich enerzijds op gedragsverandering (zowel in consumentengedrag als in de zorgketen) en anderzijds op provinciale ondersteuning van de waterschappen om aanspraak te maken op Rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor de ketenaanpak. Het effect van deze stimulans is naar verwachting een betere samenwerking met en tussen de waterschappen, meer samenwerkingsprojecten in de medicijnketen en hopelijk toekenning van de Rijksmiddelen. Hiermee beogen wij invulling te geven aan de lange termijn effectvermindering van medicijnresten in het grondwater (en daarmee drinkwaterwinningen) en in het oppervlaktewater.

Financiële consequenties

Dit voorstel beslaat in totaal een bedrag van €1.175.000 verdeeld over de jaren 2018 tot en met 2021 (zie tabel 2: kasritme). Dit bedrag is opgebouwd uit een bedrag van €900.000 voor het spoor nutriënten en voor het spoor nieuwe stoffen een jaarlijks bedrag van €75.000. Uitzondering hierop vormt 2018, waarin voor het spoor nieuwe stoffen €50.000 wordt geraamd. Dit bedrag is lager omdat de intensivering zich in dit jaar in een opstartfase bevindt. Daarnaast wordt een bijdrage in het spoor nutriënten pas in 2019 voorzien, zodat in 2018 de bijdrage nul is.

Tabel 2: Kasritme uitwerking motie 27 en 56a (2017) waterkwaliteit

Spoor	2018	2019	2020	2021
Nutriënten	€0	€900.000	-	-
Nieuwe stoffen	€50.000	€75.000	€75.000	€75.000

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Spoor Nutriënten

Door het kiezen voor een financiële impuls aan de waterschapregelingen voor het spoor nutriënten in plaats van het openstellen van een eigen provinciale regeling, wordt concurrentie tussen verschillende vergelijkbare subsidies in hetzelfde beheergebied voorkomen. Er wordt hiermee gekozen voor het pad van samenwerking. Daarnaast is de BOOT-lijst een staatsteunproef geaccordeerde lijst met maatregelen. Aan de subsidie aan de waterschappen worden een aantal voorwaarden verbonden. Door inkadering van voorwaarden en keuze voor staatsteunproef maatregelen wordt politieke en bestuurlijke gevoeligheid vermeden.

Spoor Nieuwe Stoffen

Voor het spoor nieuwe stoffen is de optimale provinciale rol een andere dan bij het nutriënten-spoor. Rioolwaterzuivering is een waterschapstaak. De lozingen voldoen aan de wettelijke vereisten en uit de analyse van RWZI's blijkt dat de KRW-doelen niet worden beïnvloed. Echter vanuit het voorzorgsbeginsel zijn alle partijen zich ervan bewust dat een extra zuivering van rioolwater nuttig kan zijn. De inhoudelijke expertise ligt bij de waterschappen. Het Rijk stelt 70 miljoen euro beschikbaar voor een eerste aanpak. Wij willen inzetten op het stimuleren van de samenwerking en zorgen voor inhoudelijk gedragen projecten die aanvullend zijn ten opzichte van wat er landelijk al gebeurt. De waterschappen zijn nog aan het onderzoeken welke RWZI's aangepakt kunnen worden. Via de Samenwerkingsagenda is een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd waarin de kwaliteit van het effluent per RWZI in beeld is gebracht. Op basis daarvan kunnen de waterschappen nu komen tot prioriteitsstelling. Door te kiezen voor het pad van samenwerking is getracht bestuurlijke gevoeligheid te vermijden en vanuit de regio een eensluidend sterk signaal te geven. In het plan van aanpak zal naast het aanvullend zuiveren ook aandacht zijn voor gedragsverandering in de medicijnketen (artsen, zorginstellingen, consumenten) en overige opkomende stoffen zoals microplastics en diergeneesmiddelen. Deze nadere uitwerking zal ter informatie aan Provinciale Staten worden toegezonden.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Voor het spoor nutriënten zijn vier opties onderzocht voor een regeling waarmee landbouwers gestimuleerd worden tot vermindering van nutriëntenafgifte aan het oppervlaktewater namelijk: 1) cofinanciering POP3 (Europese landbouwmiddelen), 2) een eigen regeling die voldoet aan POP3 staatsteuncriteria, 3) een eigen provinciale regeling opstellen, en 4) een financiële aanvullende bijdrage aan regelingen van de waterschappen. Na grondig afwegen is optie 4 als meest profijtelijk naar voren gekomen. Deze optie doet het meeste recht aan het oppakken van het probleem (vermindering nutriënten) en zorgt daarnaast nog voor intensievere samenwerking tussen waterschap en provincie. Voor het spoor nieuwe stoffen is afgewogen of de provincie steviger moet inzetten op het vraagstuk van de aanpak van RWZI's. Het Rijk is op moment van schrijven bezig met het verdelen van middelen naar de waterschappen en niet alle waterschappen hebben zelf al geheel scherp welke RWZI's aanpak behoeven. Het is dus zowel inhoudelijk als bestuurlijk meer verantwoord om het spoor van samenwerking te kiezen. Wij willen inzetten op het maken van een goede regionale samenwerking voor het verkrijgen van Rijksmiddelen en het initiëren van pilots in de gehele zorgketen. De provincie heeft vanuit een toezichthoudende rol op de bestedingen van de waterschappen de mogelijkheid om tariefstijgingen toe te staan die samenhangen met aanvullende investeringen van de waterschappen voor zuivering van afvalwater. Of dit aan de orde is en zo ja in welke mate zal te zijner tijd moeten blijken.

Effecten op duurzaamheid

De voorgenomen maatregelen op het spoor nutriënten zorgen voor een duurzamere agrarische bedrijfsvoering door landbouwers in de provincie Utrecht. Verder zorgen de BOOT-lijst maatregelen voor minder nutriëntenuitspoeling en daarmee een betere waterkwaliteit. De maatregelen dragen dus bij aan de doelen van de KRW. De inzet op het spoor nieuwe stoffen zal voor een deel bijdragen aan minder medicijnresten in het oppervlaktewater en grondwater. Beide sporen zijn in lijn met transitie naar duurzaamheid en een circulaire economie.

Voorgesteld wordt om:

1. de voorwaarden voor het verkrijgen van een subsidie vast te stellen;
2. ten behoeve het verlenen van een subsidie aan de Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden in de begroting 2019 op te nemen om totaal € 300.000 beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de waterkwaliteit, gericht op nutriënten in oppervlaktewater;
3. ten behoeve het verlenen van een subsidie aan de Waterschap Amstel, Gooi en Vecht in de begroting 2019 op te nemen om totaal € 300.000 beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de waterkwaliteit, gericht op nutriënten in oppervlaktewater;
4. ten behoeve het verlenen van een subsidie aan de Waterschap Rivierenland in de begroting 2019 op te nemen om totaal € 150.000 beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de waterkwaliteit, gericht op nutriënten in oppervlaktewater;
5. ten behoeve het verlenen van een subsidie aan de Waterschap Vallei en Veluwe in de begroting 2019 op te nemen om totaal € 150.000 beschikbaar te stellen voor het verbeteren van de waterkwaliteit, gericht op nutriënten in oppervlaktewater;
6. het benodigde bedrag van € 50.000 voor het intensiveren van de Samenwerkingsagenda Water, onderdeel nieuwe stoffen, dient ter integrale afweging te worden opgenomen in de Kadernota 2018;
7. in de begrotingen van 2019, 2020 en 2021 op te nemen om totaal € 75.000 beschikbaar te stellen voor het intensiveren van de Samenwerkingsagenda Water, onderdeel nieuwe stoffen.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit

Besluit van 9 juli 2018 tot het vaststellen van het statenvoorstel uitwerking moties 27 en 56a (2017) 'waterkwaliteit';

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van, afdeling Fysieke Leefomgeving, nummer 81CE332F;

Gelezen het statenvoorstel uitwerking moties 27 en 56a (2017) 'waterkwaliteit';

Overwegende dat in 2017 twee moties door Provinciale Staten zijn aangenomen welke oproepen tot een impuls op de Utrechtse waterkwaliteit;

Gelet op;

Artikel 158 van de Provinciewet;

Besluiten:

Het statenvoorstel uitwerking moties 27 en 56a (2017) 'waterkwaliteit' vast stellen;

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Artikel 158 provinciewet

Algemene subsidieverordening provincie Utrecht

2. Beoogd effect

Spoor Nutriënten

De waterschapsregelingen die door de provincie Utrecht extra worden gefinancierd middels dit statenvoorstel richten zich op een selectie van BOOT-lijst maatregelen uitgevoerd door landbouwers in tweetallen of via een agrarisch collectief. De BOOT-lijst is een staatsteun goedgekeurde lijst met zowel productieve als niet-productieve DAW-maatregelen (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer maatregelen). Implementatie van BOOT-lijst/DAW maatregelen door landbouwers zal zorgen voor vermindering van uit- en afspoeling en zullen dragen daarbij zorg voor een vermindering van nutriënten in het water. Dit zal een waterkwaliteitsverbetering opleveren. Daarmee wordt doelbereik in 2027, zoals vastgelegd onder de KRW, dichterbij gehaald. Daarnaast is de BOOT-lijst zo ingericht dat de boer zelf ook profijt haalt uit het nemen van de maatregelen (nutriënten worden beter vastgehouden en opgenomen) en sturen de maatregelen op blijvend goed gedrag en effect, ook na het beëindigen van de subsidie.

Spoor Nieuwe Stoffen

Het spoor nieuwe stoffen richt zich op gedragsverandering in de zorgketen en provinciale hulp voor de waterschappen om aanspraak te maken op Rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor de ketenaanpak. Het effect van de stimulans is naar verwachting een stevigere samenwerking met de waterschappen, meer samenwerkingsprojecten in de keten en hopelijk toekenning van de Rijksmiddelen. Daarmee wordt middels een provinciale rol invulling gegeven aan de lange termijn effectvermindering van medicijnresten op het grondwater (en daarmee drinkwaterwinningen) en in het oppervlaktewater.

3. Effecten op duurzaamheid

De voorgenen maatregelen op het spoor nutriënten zorgen voor een duurzamere agrarische bedrijfsvoering door een x-aantal boeren in de provincie Utrecht. Verder zorgen de BOOT-lijst maatregelen voor minder nutriëntenuitspoeling en daarmee een beter waterkwaliteit. De maatregelen dragen dus bij aan de doelen van de KRW. De inzet op het spoor nieuwe stoffen bijdragen aan minder medicijnresten in het oppervlaktewater en grondwater. Beide sporen zijn in lijn met transitie naar duurzaamheid en een circulaire economie.

4. Argumenten

Voor de extra aanpak van het spoor nutriënten is gezocht naar een middel welke het gat tussen POP3-subsidies (grootschalig, hoge drempelbedragen en forse administratieve lasten) en Agrarisch natuur- en waterbeheer vult. Meest gunstige aanpak bleek extra financiering van waterschapregelingen omdat: 1) bestaande regelingen van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) inhoudelijk goed in elkaar zitten (BOOT-lijst c.q. getoetst op staatsteun) en daadwerkelijk zullen bijdragen aan een vermindering van nutriënten in het oppervlaktewater en 2) andere waterschappen (Vallei en Veluwe en Rivierenland) middels deze weg worden gestimuleerd gelijksoortige maatregelen te nemen. Daarnaast wordt de samenwerking met de waterschappen hiermee versterkt.

Voor het spoor nieuwe stoffen wordt ingezet op een intensivering van de Samenwerkingsagenda Water. Deze agenda is een samenwerkingsverband tussen de provincie Utrecht, de vier waterschappen (AGV, HDSR, WSVV, WSRL) en Rijkswaterstaat. Voor medicijnresten loopt een landelijk traject om te bepalen waar (bij welke RWZI) en hoe het beste kan worden ingegrepen. Het Rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar. De landelijke aanpak moet

natuurlijk regionaal worden ondersteund en versterkt, eventueel met projectclaims op de Rijksbudgetten. De Samenwerkingsagenda Water binnen de provincie Utrecht richt zich ook op medicijnresten en microverontreinigingen en vormt hiervoor regionaal dus al een aanknopingspunt. Inzet op dit dossier zal zich met name richten op projecten in de keten en ondersteuning van de waterschappen om aanspraak te maken op de Rijksmiddelen voor ketenaanpak. Er wordt dus gekozen voor een strategisch positie in het landelijke en regionale proces.

5. Kanttekeningen

Het voorstel voor dekking in de kadernota 2018 en de begrotingen 2019-2021 betreft de reservering van een maximum budget. Een aantal factoren zouden kunnen zorgen dat het budget niet volledig wordt aangewend: Als de regelingen van HDSR/AGV niet populair blijken en onvolledig worden benut. Daarmee wordt de provinciale impuls niet of gedeeltelijk aangewend. Daarnaast is het voor een deel van de besteding van de middelen nodig dat de andere waterschappen een soortgelijke regeling opzetten of soortgelijke maatregelen treffen. Om deze risico's zoveel mogelijk te vermijden wordt in 2018 gekeken naar de populariteit onder landbouwers voor de regelingen van HDSR en AGV. Op basis hiervan kunnen in 2019 subsidiebeschikkingen worden afgegeven. Daarnaast volgt eind 2019 een evaluatie van de bestede gelden en wordt op basis van die resultaten een oordeel geveld over de doorgang in 2020 en 2021. Voor het onderdeel nieuwe stoffen zijn we in de samenwerkingsagenda afhankelijk van de bereidheid van waterschappen en andere partners (bijvoorbeeld zorginstellingen) om samen te werken aan projecten. We borgen dit risico door in de samenwerkingsagenda de open dialoog aan te gaan een betrouwbare partner te zijn.

6. Financiën

Het onderstaande kasritme wordt voorgesteld.

Spoor	2018	2019	2020	2021
Nutriënten	€0	€900.000	-	-
Nieuwe stoffen	€50.000	€75.000	€75.000	€75.000

In 2019 worden de middelen ten behoeve van de waterschappen beschikbaar gesteld. Deze waterschappen kunnen de middelen via een begrotingssubsidie ontvangen. Alle subsidies worden uiterlijk in 2022 vastgesteld. Indien een waterschap niet in 2019 een subsidieverzoek indient zullen de middelen beschikbaar blijven tot en met 2021.

Per waterschap wordt een maximum bedrag beschikbaar gesteld. Deze bedragen worden in de begroting opgenomen ten einde een begrotingssubsidie mogelijk te maken.

Bedrag	Ontvanger
€300.000	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
€300.000	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
€150.000	Waterschap Rivierenland
€150.000	Waterschap Vallei en Veluwe

De bedragen voor de aanpak van nieuwe stoffen worden via de Kadernota 2018 en de begrotingen van 2019 t/m 2021 beschikbaar gesteld binnen het Programma Water van de begroting.

7. Realisatie

De middelen worden besteed via het afgeven van een begrotingssubsidie aan de vier Utrechtse waterschappen. Door het vaststellen van de voorwaarden en opname in de begroting wordt dit mogelijk op basis van de algemene subsidieverordening. Voor nieuwe stoffen geldt dat dit jaar(2018) al besteding kan plaatsvinden (€50.000) met daarna een jaarlijkse bestedeling van €75.000 (2019-2021) via de normale weg binnen het programma water van de begroting.

8. Juridisch

Op grond van art 4:23 lid 3 Awb is het mogelijk om subsidie te verlenen door het opnemen van de naam van de organisatie en het maximale bedrag in de begroting (begrotingssubsidie). Omdat in dit voorstel is gekozen om de subsidie te verlenen aan een beperkt aantal organisaties (waterschappen), die de middelen weer uitzetten via hun eigen subsidieregelingen, wordt voor deze subsidievorm gekozen. Hierdoor is geen aparte subsidieverordening nodig.

9. Europa

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit van de Europese wateren aan bepaalde eisen moeten voldoen, waaronder op nutriënten. Voor nieuwe stoffen heeft de EU (nog) geen normen. De voorliggende aanpak helpt in het behalen van de KRW-doelen. De inzet van staatsteunproef BOOT-lijst maatregelen maakt dat ook hier aan de staatsteun-verplichting van de EU wordt voldaan.

10. Communicatie

Voor het spoor nutriënten is het van belang dat de aanwezigheid van beschikbare middelen onder de aandacht komt bij landbouwers. Hiervoor staan de waterschappen aan de lat. AGV en HDSR maken gebruik van 'watermakelaars' om te zorgen voor bekendheid en gebruik van de regeling. Tevens kunnen de gebruikelijke provinciale communicatiekanalen worden gebruikt om bekendheid te genereren aan de waterschapsregelingen. Voor het spoor nieuwe stoffen worden de communicatiekanalen en netwerken van de verschillende organisaties in de Samenwerkingsagenda Water gebruikt.

11. Bijlagen

Geen